

Rezumat

Această teză are ca subiect enunțarea editorială și impactul său asupra manualelor de franceză din România. Ea analizează 11 elemente ale acestui concept cel mai frecvent întâlnite, după părerea noastră în manualele românești de FLE editate între 1930 și 2008 : coperta, prefațele, sumarul, paginația, notele, titlurile și punctuația lor, culorile, imaginile, informațiile tehnice despre editarea manualelor. Cuvintele cheie : studiu longitudinal, analiza de discurs, enunțarea editorială, paratext, epitext, peritext.

Patru întrebări stau la baza acestei cercetări : (a) Care este situația manualului român de FLE și care este rolul enunțării editoriale într-un astfel de manual conceput pentru a crea un spațiu de achiziție a limbii franceze, un spațiu de comunicare în limba franceză ? ; (b) Cum funcționează strategia editorială de utilizare a paratextului ? ; (c) Cum este ea construită de către « énonciateur » și « énonciataire », și alți diferiți intervenanți în procesul de editare și precum și de diferitele tipuri de public cititor ? ; (d) Paratextul face manualul atrăgător și util pentru elev și pentru profesor ?

Demersul adoptat în această cercetare se referă la viziunile câtorva lingviști precum Emmanuël Souchier, Philippe Lane, Dominique Maingueneau, Patrick Charaudeau, Jean Michel Adam, Noam Chomsky, Marc Arabyan. Aportul lor semnificativ asupra conceptelor de analiză a discursului, enunțarea editorială, paratext, a reprezentat o sursă de inspirație pentru această cercetare.

Ipoteza cercetării este că enunțarea editorială joacă un rol important în discursul manualelor, mai concret în cadrul paratextului și poate influența vizibilitatea manualelor. Această teză este structurată în patru capitole care urmăresc patru axe de cercetare : (a) privire istorică asupra manualului de FLE ca instrument de formare ; (b) paratextul poate influența comunicarea pedagogică, (c) paratextul reprezintă o parte a enunțării editoriale, (d) impactul vizual al enunțării editoriale și a paratextului asupra utilizatorilor manualului de FLE, și mai ales asupra elevilor. În această teză au fost folosite diverse metode de analiză : cantitativă, calitativă, comparativă, analitică. 16 manuale au format corpusul nostru, opt publicate înainte de revoluția din 1989 et opt după acest important eveniment istoric contemporan.

Originalitatea acestui studiu constă în viziunea lărgită asupra analizei discursului manualului de FLE ; analiza nu mai vizează doar conținutul textelor suport, ci are în vedere paratextul și variantele inedite ale utilizării manualului de FLE în clasă. Implicarea elevilor și a studenților în analiza manualului de FLE o diferențiază de alte lucrări realizate în anii precedenți și atestă impactul paratextului asupra formei manualului și asupra interesului elevilor pentru studiul limbii franceze.